

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brújjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Égész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák ::::

Megjelenik vasár- és
ünnepepek kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 188. szám.

Péntek, augusztus 21.

Felhívás.

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatóságaképpen kölesönös egyetértéssel Budapesten és Bécsben egy-egy

hadsegélyező hivatalt szervezett.

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú tábornok van rendelve, munköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére. Kivételt képez ez alól a beteg- és sebesültápolás, amely teljesen kialakult külön szervezettel bír (Vörös-kereszt egyesület), valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezése, amely a törvény alapján eszközöltetik.

Érintetlenül marad a már megalkult egyesületek, bizottságok, gyűjtőhelyek stb. hadsegélyezési működése, sőt a hadsegélyező hivatalok a maguk részéről mindent meg fognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon érvényesülhessen. E tekintetben szívesen szolgálnak tanácsosai és utbagazítással úgy a monarchiában mint a külföldi kolóniáinkon mindazon honfitársainknak, kik e magasabb cél érdekében a haza oltárára áldozni akarnak.

Hivatalos jellegüknél fogva föltétlen részrehajlatlanság mellett óhajtanak a hadsegélyező hivatalok céltu-

datos irányt adni a monarchiában már megindult egész, nagy segélyező mozgalmaknak és központjai óhajtanak lenni minden ilyen hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás, a gyakorlati élet kívánságainak is teljesen megfeleljen.

E hivatalok egyttal az önkéntes segélynyújtás központi tudakozó helyei is.

Ezek alapján felszólítanak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb.-ek, amelyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums Wien IX/3. Schwarzspanierstrasse 15) illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyező hivatalához (Budapest, IV., Váci-utca 38. sz.) forduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzadományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendeltetésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a

háboruban elesett vagy a hadi fáradalmak következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvái számára, ugyszintén gyűjtik a haremzön álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelme felhivatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett cikkek adományozása nem kívánatos. Ilyen cikkek beküldését megelőzőleg célszerű az illető hadsegélyező hivatalhoz kórdést intézni. A segélynyújtás legalkalmasabb eszköze a készpénz.

Levelek, kérdések és pénzadományok mindkét hivatal számára, valamint a budapesti hivatalnak szánt egyéb adományok a fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címzése a következő: A cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalának (An das k. u. k. Kriegsfürsorgeamt) Wien I., Stubenring.

Mindkét hivatal a monarchia összes nyelvein levelez.

A háboru.

— Éjjel érkezett jelentéseink. —

A déli harctérről.

Török—bolgár megegyezés mellettünk.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Sinajából sürgönyzik, Törökország és Bulgária között létrejött a megegyezés, amely monarchiánk érdekeinek teljesen megfelel.

A török nagyvezér a bolgár királynál.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál” eredeti távirata. Hivatalos.) Szófia, aug. 20. A bolgár távirati ügynökség jelenté: Ferdinánd király tegnap este

kihallgatáson fogadta Talaat bég török nagyvezért és Halil béget, a török kamara elnökét.

Szerb lövöldözés román hajóra.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, itt nagy felháborodást kelt, hogy a szerbek román dunai hajóra is lövöldöznek. Így legutóbb a szerbek a „Bessarab” nevű román hajóra valószínű golyózáport zudítottak, golyóiknak azonban nem sok hatása volt, mert a „Bessarab” csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

Az oroszországi harctér.

Előnyomulásunk Oroszországban.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, ideérkezett hiteles jelentések szerint, az osztrák-magyar csapatok erélyesen és sikerrel folytatják az előnyomulást Oroszországban. Az osztrák-magyar csapatok üzik az orosz csapatokat s ujabban Novosielicán túl Malmaligáig nyomultak elő.

Forradalom a Kaukázusban.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Kars kerületben forradalom tört ki s véres harcok dultak. Karst, a kerület székhelyét a forradalmi bizottság vette át.

A német-francia harctér.

HIREK.

A németek francia zsákmányai.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos.) Berlin, aug. 20. A Wolf ügynökség jelenti: **A német csapatok Tirlemontnál egy tábori üteget, egy nehéz üteget és egy zászlót zsákmányoltak s ötszáz foglyot ejtettek. A német lovasság Perweznel két ágyút és két gépfegyvert zsákmányolt.**

A belga király menekül.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata). Mint Amsterdamból sürgönyzik, a **belga király elhagyta**

Brüsszelt s udvarával Anversbe költözött. Legközelebb a kormány is odamegy.

Harc a levegőben. — Egy francia aviatikus halála.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata). Mint Bécsből sürgönyzik, **Garros, a híres francia aviatikus, egy német aviatikus üldözése közben lezuhant és szörnyet halt.**

Statárium Párisban.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). Koppenhágába érkezett hírek szerint Párisban kihirdették a statáriumot.

Lapzárta után érkezett.

Budapest, aug. 21 (A „Torontál“ eredeti távirata Hivatalos) Berlin, aug. 21. A Wolff-ügynökség éjjeli jelentése. A német csapatok ma bevonultak Brüsszelbe.

A tengeren

Elsüllyesztett angol tenger alatt járó hajó.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). Berlin, aug. 20. A „Strassburg“ nevű német cirkáló az angol partok közelében **két ellenséges tenger alatt járó naszádot támadott meg és az egyiket néhány lövéssel elsüllyesztette.** A „Strassburg“ cirkáló az Északi tengerben több ellenséges

torpedózúzóval megütközött és konstata, hogy a német partok és a német tenger teljesen ment az ellenségtől.

Az angol hajóraj utja.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Rómából sürgönyzik, Peskara mellett megjelent az angol hajóraj.

Egyéb események.

Japán ultimátum Németországnak.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). Berlin, augusztus 19. A Wolff-ügynökség jelenti: A japán nagykövetség ügyvivője kormánya megbízásából jegyzéket adott át a külügyi hivatalnak, mely hivatkozással az angol-japán szövetségre, kívánja, hogy a német hadihajókat azonnal kivezényeljék a japán és kínai vizekből vagy pedig leszereljék, továbbá, hogy szeptember 15-ig feltétlenül adják át a japán hatóságoknak a kiaoceai területi területeket és végül, hogy a követelésüket Németország aug. huszonharmadikáig feltétlenül fogadja el.

A berlini újságok egykedvűen fogadják a japán ultimátumot, mert felfogásuk szerint a küzdelem Európában fog eldőlni.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). Berlin, aug. 20. Kiaoceai kormányzója sürgönyözte a német kormánynak:

— Japán ultimátumról szóló közlést megkaptam és biztosítom, hogy kötelességemet a végsőig teljesíteni fogom.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). Berlin, aug. 20. A német kormány Kiaoceai dolgában még nem nyilvánított véleményt és még nem döntött.

A „Kölnische Zeitung“ értesülése szerint Németország visszatartja a japán ultimátumot és Japánnal semmiféle alkudozásba nem boesátkozik. Német diplomáciai körökben azt mond-

ják, hogy majd az európai háboru befejezése után fogja Japán érezni mostani lépésének következményeit.

Leszállították a bankkamatlábat.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos.) Bécs, aug. 20. Az Osztrák-magyar bank főtanácsa Popovics kormányzó elnöklésével tartott mai ülésében **a kamatlábat két százalékkal leszállította.**

A miniszterelnök utja.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos.) Tisza István gróf miniszterelnök ma visszaérkezett Bécsből Budapestre.

Közös minisztertanács.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). Bécsben tegnap a király elnöklésével közös minisztertanács volt Berchtold, Bilinsky, Krobotin, Tisza és Strügkh részvételével.

A német mozgósítást befejezték.

Budapest, aug. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata. Hivatalos). A Wolff-ügynökség jelenti, hogy a német mozgósítás be van fejezve és a forgalom egész Németországban visszanyerte rendes képét.

— **Szent István napja.** Az első magyar király emlékét, úgy mint ma uralkodó királyunk születésnapját, szintén forró lelkesedéssel és fokozott díszszel ünnepelte Nagybecskerek város közönsége. Az előestén ragyogó kivilágítás fénye áradt szét s az utcákat nagy tüntető körmenetek járták be, zászlókkal, lámpiónokkal, zenével s éltették a királyt, a háborút s megint zengett a Himnusz, a Szózat, a Kossuth-nóta és a Rákóczy-induló tüzes dallama. A lelkes tüntetés a késő éjjeli órákig tartott s az utcákon nyüzsgő tömegek csak éjfél után vonultak haza.

Szent István napján volt a hivatalos ünneplés, nevezetesen d. e. 10 órakor a róm. katolikus plébánia-templomban ünnepi istentiszteletet tartottak. Az istentiszteletet Magyar Pál pápai kamarás apátplébános végezte fényes színdalokkal s a templomot zsufolásig megtelítette az ünneplő közönség, amelynek sorában megjelentek az összes hatóságok képviselői Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispánnal élükön.

— **A pápa meghalt.** Mint Romából sürgönyzik, **X. Pius pápa tegnap éjjel két órakor meghalt.**

A pápa halálos ágyánál jelen voltak nővérei és unokahugai, akik legutóbbi betegsége alatt is ápolták. A pápa halála hírére Della Volpa szentszéki helynök Rómába érkezett.

— **Uj tiszteletbeli árvaszéki elnök.** A vármegye főispánja Kozenkay Béla megyei árvaszéki ünököt tiszteletbeli megyei árvaszéki elnökké nevezte ki.

— **A katonák napja.** A király születésnapján tartott „Katonáknapja“ Nagybecskereken igen szép eredménnyel járt. A jól szervezett gyűjtési munka, amelyet dr. Perisics Zoltán polgármester intézett, valamint a város lelkes hölgyeinek buzgó-sága, amelylyel a gyűjtést végezték, tetemes összeget hozott a katonák napján a hadbavonultak családjai javára. A katonák napján kerek kétezer korona gyűlt össze, amelyből Jankó Ágostonné alispánné névnap virágcsokrának ára képp 64 korona 40 fillért adományozott, 279 korona 75 fillér a Modern Mozi jótékony előadására esik, amelyet a Modern Mozi ez alkalommal rendezett s 5 korona 17 fillér pedig egy asztaltársaság adománya. E szép eredményért természetesen a legteljesebb elismerés illeti mindazokat, akik e nemes munkában közreműködtek.

Igen szép eredménnyel járt a katonák napja a párdányi járásban, amennyiben itt a katonanap javára 6215 korona 29 fillér nagy mennyiségű élelmiszer, hus, tüzelőfa folyt be a jótékony emberek részéről.

— **A tisztviselők hazafias áldozatkészsége.** Nemes áldozatkészséggel járulnak a hadbavonultak családjainak segítéséhez a nagybecskereki tisztviselők is. A nagybecskereki tisztviselők, nevezetesen a vármegyei tisztikar, a pénzügyigazgatóság és számvevőség tisztikara, a felső kereskedelmi és polgári iskola tanárai, az állami elemi iskolai tanítók ugyanis elhatározták, hogy a háboru folyama alatt havi fizetésük egy százalékát a hadbavonultak családjai javára adományozzák. Ez a nemes elhatározás önmagát dicséri.

— **A honvédség és a népfölkelők alkalmazása az országon kívül.** A hivatalos Budapesti Közlöny legutóbbi száma a következő legfelsőbb parancsot közli:

A honvédségről szóló 1912. évi XXXI. törvénycikk 2. §. 2. bekezdése és a népfölkelésről szóló 1886. évi XX. törvénycikk 5. §. 2. bekezdés alapján parancsolom, hogy a magyar honvédség és a magyar népfölkelés a mozgósítottsági viszony teljes tartamára a szükséghez képest a magyar nemzet korona országain kívül is alkalmazassék. Kelt Bécsben, 1914. évi augusztus 3-án. Ferencz József s. k., Tisza István s. k.

A király születésnapja Lázár-földön. Lázár-földről írják lapunknak: Lázár-föld község közönsége nagy lelkesedéssel ünnepelte meg Öfelsége születése napját. Minden házat kivilágítottak s a községházán Öfelsége megkoszorozott és kivilágított képe volt kitéve. A tanulóifjúság Welsch János tanító vezetésével a községházánál lampionok és zászlók alatt gyülekezett. A Himnusz eléneklése után Lafleur Péter községi jegyző lelkesítő beszédet mondott, amelynek végzetével a könnyekig meghatott közönség zeneszó és hazafias dalok éneklésével bejárta a község utcáit s mindenütt a nép éljenzése követte a tüneményeket. Visszatérve a községházához, Hegedüs Dezső plébános lendületes szavakkal méltatta I. Ferenc József királyunk uralkodását. A szép beszéd után végezettel a tanulóifjúság a Szózatot énekelte, mire a közönség a király, a haza és a szövetségesek éltesével az ünnepélyről hazaindult.

Halálozás. A nagybecskereki ügyvédi karnak egy régi érdemes tagja Dr. Pánics Miaden hunyt el a napokban városunkban, a halála, amely élénk részvétet támasztott a háborús események forgatagában kiszorult hirasunkból. Az elhunytat hétfőn helyezték örök nyugalomra a helybeli gör. kel. sirkertben. Temetésén megjelent a helybeli ügyvédi kar, továbbá Dr. Perisics Zoltán polgármester, Dr. Gyorgyevics Milos kir. tanácsos stc. Az ügyvédi kar nevében Dr. Hubert Zsigmond bucsusztatta el a halottat, kiemelve annak tevékeny érdemeit, amelyért kartársai körében állandó tisztelet környezte.

A hadi jótékonyág. A hadba vonult katonák családjai javára ujabban adakoztak:

Népirodai tagok	1544.50 K
Nbecskereki Temetk. Egylet	500.— K
Nbecskereki németnegyed-beli közs. gazd. szövetség.	200.— K
Róm. kath. oltáregylet	150.— K
Nagybecskereki jótévő egyl.	100.— K
Dr. Mangold Samuné	100.— K
Dr. Haidegger Lajos.	50.— K
Engel Samu	50.— K
Róm. kath. templompersely	45.— K
Grósz Géza	25.— K
Dr. Magyar Károly	25.— K
Wattay Endre	25.— K
Billitz János	20.— K
Fleischer Paraszkie	1.— K

Uj önkéntes tüzoltók. A háboru a nagybecskereki tüzoltók java részét is hadba vitte, úgy hogy ez a nagyfonságú intézmény megingott volna, ha nem akadtak volna lelkes férfiak, akik önkéntes belépésükkel nem pótolták volna a tüzoltók hiányát. Azonban a hazafias áldozatkészség sokakat a nemes ügy szolgálatába vett, úgy hogy 31 uj taggal szaporodott önkéntes tüzoltóságunk. Az uj önkéntes tüzoltók letették a szabályszerű fogadalmat, hogy pontosan és gondosan végzik nemes emberbaráti munkájukat s így tüzoltói intézményünk nemcsak biztosítva van, de az uj tagokkal hatalmasan megerősödött. Az uj önkéntes tüzoltók a következők: Babinszky János városi díjnok, Balos

Vince kereskedősegéd, Budunlics Zsárkó kereskedősegéd, Eck Rezső szobafestő, Engel Károly technikus, Ercegan Tivadar kereskedő, Fazekas Andor pü. számtiszt, Fehér Mihály borbély, Geiduschek Árpád technikus, Geyer József kereskedősegéd, Giffinger Imre pü. számtiszt, Gomikovics Leonárd kereskedősegéd, Hertelendy Lajos asztalos, Iványi Ernő magánhivatalnok, Karsay József pü. díjnok, Krsztics Pál tanuló, László Zoltán tanuló, Mayer Lipót raktárnok, Miksich György vm. irodasegéd, Orsó Géza tanuló, Pálffy József asztalos, Pálffy Sándor vasuti fékező, Perger Rezső kereskedő, Pivarszki Steva kereskedő, Popovics P. Szilárd magánzó, Rakits Boriszláv kereskedősegéd, Riesz Lajos tanuló, Salgó J. nő joghallgató, Schlitter Mihály szobafestő, Tasnády Endre árv. ülnök, Vorgics Milán papucsos.

Brüsszeltől — Becskerekig

— aug. 18.

A belga mozgósítás idején vasárnap reggel érkeztem Brüsszelbe. Előtte való este még az osztendei korzón sétáltam, de itt már látszott az időnek változása. Az óriási Kursalonban alig volt néhány ember és az exkluzív Strandhotelt ablaktáblái mögött alig egypáran szemlélték a parton nyugsgó, javarészt benszült sokaságot. A belga mozgósítás már el volt rendelve, de nem is látszott egyebnek, mint a semlegesség fenntarthatása érdekében tett intézkedésnek.

Brüsszelben azonban teljesen fel volt forgatva minden, az élelmiszerek ára hihetetlenül emelkedett s az ércpénz mintha egészen eltűnt volna a forgalomból. A kávéházakban ki volt írva, hogy pénzt nem adnak vissza és bankjegyeket nem fogadtak el. A Boulevard du Nord előkelő üzletei is azt hirdették, hogy csak tiz frankos bevásárlás esetén fogadnak el papírpénzt. Így történt azután, hogy a mozgósítási plakátokkal egyidejűleg a pénzügyminiszter felhívást adott ki, melyben megnyugtatón igyekezett a közönséget, utalván a belga nemzeti bank szolidaritására. Mindenfelé tartalékosok vonultak végig és rengeteg gyönyörű lovat vittek az avatásra. Az utcákon nyüzsgött a sokaság s a szocialisták forrongtak mert előtte való nap gyilkolták le egykori bálványukat Jaurést és temetőben rikkanes bömbölte szüntelenül a háborús híreket.

Félkettőkor indult a németországi gyorsvonat, de már egy órával előbb megtelt a pályaudvar legnagyobb részét németekkel, akik még a forgalom megszüntetése előtt siettek vissza hazájukba. Volt ott vagy 500 fiatal ember, belga és francia gyárakból, kik évek óta nem látták hazájukat s most sietnek haza fegyver alá állani. A Párisból jöttek rémeseket mondottak az ottani tüntetésekről, melyek elsősorban a háboru ellen szólottak. Franciaországból már csak Belgiumon át lehetett kelet felé menni.

Végtelenül megható volt a brüsszeli pályaudvarról való elindulás, ezernyi nő volt kin, sirva lobogtatták zsebkendőjüket, az emberek a Wacht am Rheint és a Deutschland über Alles-t énekeltek s a vonat lassan gördült ki keletnek a nagy bizonytalan felé. Senki sem tudta átjutnak-e a német határra, a vasutasok sem mondhattak semmit.

Az állomásfőnök biztosított, hogy a vonat elvisz bennünket a határra, de, hogy ott mi lesz arról senki sem tud semmit. Hat órákor megérkeztünk Welkenriedbe a határállomásra, itt az egész közönség kiszált és gyalog ment végig a körülbelül két kilométeres

sáros uton a városka másik végére, mely a német állomás: Herbesthal. Kocsi, hordár nem volt, mindenki maga vitte a holmiját. A feladott poggyászt kiváltani nem lehetett s az ott maradt.

A német állomáson szuronyos bakák fogadtak s mindenkinek igazolnia kellett magát, de a vámvizsgálat elmaradt. A gyorsvonat nem várt meg, úgy hogy a személyvonattal kellett tovább mennünk. Innen azután valóságos diadalton ment végig a vonat, ha szabad ugyan most ezt a kifejezést használni. Az állomásokon, kerítéseken, házak tetején mindenütt az emberek ezrei állottak és óriási, leírhatatlan lelkesedéssel hurráztak és integettek. Még a távol mezőkön dolgozó emberek is végnélkül lobogtatták kendőjüket. És ugyanez a lelkesedés hevitette a vonatban ülőket is, azt a nagyon sok, nagyon szimpatikus fiatal embert, akik majd valamennyien most jöttek külföldről, évek óta nem látva hazájukat s akik valamennyien mint valami egészen természetes, magától értetődő dologról beszéltek erről a háborúról, mely a jövő száz évre fogja megcsinálni Európa térképét.

Kölnbe 3 órai késéssel érkeztünk meg. Innen kezdve azután teljes pompájában és nagyszerűségében bontakozott ki a német mozgósításnak a képe. És hogy mit jelent a legujabb időnek az a legfélelmetesebb fogalma, amit úgy hívunk, hogy általános mozgósítás, azt csak az tudja igazán, aki ilyenkor vasuton utazott. Csak ekkor lehet látni, hogy mit jelent az: milliónyi embert egyetlen markolással kiragadni a társadalomból és oda röpteni, ahova szükséges.

A pályaudvarnak hatalmas perronjain alig lehetett tovább jutni a tömeg irtózatossal hullámozott és az ember egészen tehetetlenül sodródott ide-oda. Senki nem tudott semmit, hogy mikor indulnak a vonatok és hova kell beszállani. Még a kalauzok, sőt a vonatvezetők sem: A vonatok nem arról a sínpárról indultak, ahonnan szoktak s nem akadt olyan, aki mindjárt bejutott volna abba a vonatba, amelylyel tovább akart menni Bent a kocsiiban irtózatossal tolongás és élet-halálharc egy ülő helyért.

Végre elindulunk. A vonatot két mozdony huzta, egy nem bírta a terhet s a kocsi is jobban össze vannak kötve egymással, mert előtte való éjjel a berlini gyors kettészakadt a nagy megterhelés miatt. Elhagyjuk Köln. A Dómnak körvonalaí sölétén rajzolódnak bele az éjszakába, de annál ezüstösebben rohannak végig az égen a fény-szóróknak végtelen sugárkévei, repülőgépeket vadászva. Azután tovarobogtunk a Rajna mellett. Kibujik a hold és félénken világítja meg a tovasuhanó mesepartoknak álomszerű romjait és máskor oly bájos, kedves szőlőt. Jön Bonn, azután Coblenz, de az ablakokat nem szabad kinyitni, mert múltkor bombákat vetettek ki ezen a vidéken egy kupéból. Nem is tudunk gyönyörködni, nem látunk most semmit szépségnek, összeszorítva a kocsiiban, riadtan bámulunk ki.

Végnélküli vonatok jönnek, mennek a legényeknek tízezrei s elhalóan hangzik be számtalan toroknak elnyújtott Hoch-kiáltása, a mozdonyok szírnáinak rémes bugása. Utánuk néma ágyuk, pontonok és ismeretlen nevű hadiszerszámok. A láthatár lilaszínű lesz, szomorú hajnal készül és idebenn a gáz ráveti fényét hamuszínű arcára az embereknek, akik nyitott szájjal, elgyötörve alusszák rövid álmukat.

(Folytatjuk).

Dr. Grandjean Jenő.

Beiratások

a Messinger Karolin-féle leánynevelőintézetben.

A Messinger Karolin-féle leánynevelőintézet elemi, polgári iskola és kereskedelmi továbbképző tanfolyamába a

beiratások az 1914/15. iskolai évre szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én délelőtt és délután eszközöltnék.

Ugyanezen napokon tartatnak a **pót- és javítóvizsgálatok** is. Jelentkezni lehet egyúttal gimnáziumi és svédornatanfolyamra.

Szeptember 7-ikén, hétfőn lesz a „Veni Sancte” és az előadások megkezdése.

891-x.1

Igazgatóság.

893-21

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, ilusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a **„Torontál”** kiadóhivatalába intézendők. 425-x.92

Nagybecskereki vásáron egy 4 éves szürke tehenem ríj megfutamodott.

Adamov Szeleozár Bótos

Nagybecskereki női kereskedelmi szaktanfolyam.

Iskolai értesítés.

A Miasszonyunkról nevezett Iskola-nővérek Nagybecskereken a polg. leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyamot tartanak fenn, melybe **a jelentkezők, ill. beiratkozások az egész nagyszünet alatt s szept hó 3-ig eszközöltnék.**

A tanfolyamba fölvehető a polgári vagy felsőbb leányiskola IV. osztályát sikerrel végzett tanulók. E bizonyítvány hiányában fölvételi vizsgálat alapján. — A tanfolyam elvégzése után a tanulók jogérvényes bizonyítványt nyernek.

Évi tandíj 120 korona, beiratási díj 10 korona.

A tanulóknak nemcsak bejárók, hanem bennlakó növendékek is lehetnek az iskolával kapcsolatos internátusban. — Felvilágosítással az intézet előjárósága bármikor szívesen szolgál. 943-x.13

Garçon lakás

mely két elkülönített butorozott szobából áll

kiadó

Deák Ferencz utca 7. szám alatt.

„TOMATIN”

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaiüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Vizsontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Nagyobb megrendelésnél árengedmény. 435-x.55

Uj! Uj! Uj!?

szerezen be legujabb kiadásu térképét

- 1 Közép Európa térkép
- 1 Keleti tengerpart vidék
- 1 Svéd-norvég-orosz határ vidék
- 1 Olasz francia-svajci határ vidék

összesen 2 korona 20 fillér portóval. Bélyegeken is küldhető.

Háborus levelező-lapok nagy választékban!
Popovits könyvkereskedés, Nagybecskerek.

Makulaturapapír
olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

Felhívás!

A kereskedelemügyi miniszter ur a hadügyi vezetőséggel egyetértve, továbbra is megengedte a gyógyszerek és fertőtlenítőszeres vasúti szállítását

Erről a magy. kir. államvasutak igazgatósága 223. 944 F. IV. A. számú rendelete a mai napon intézkedik.

Tekintettel arra, hogy a belügyminiszter ur ma kiadott rendeletében utasítja összes közegeit, hogy gondoskodjanak arról, miszerint a községek, városok, kórházak, gyógyszertárak kellő mennyiségű fertőtlenítő-anyaggal haladéktalanul felszereltesse, feikérjük az összes alispán, főszolgabíró, polgármester és jegyző, valamint a gyógyszerész urakat, hogy szükségletüket.

Lysoform fertőtlenítő-szerben

haladéktalanul adják fel, hogy a rendeléseket, míg a készlet tart, azonnal teljesíthessük.

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti-gyár Ujpesten.

146-x.1.

Népirodai hirdetések.

Foglalkozást keresnek:

asztalos, ács, kőműves, raktárnok, irnok, munkafelügyelő, kérekgyártó, szobafestő, iroda és bolti szolgál

Felvilágosítás kapható a Népirodában
naponta 10 — 1/21-ig ————— 10 — 1/21-ig naponta.